

«فرهیختگان» آینده سیاسی اصلاح طلبان را بررسی کرد

دوراهی انسداد یا گردش به راست

ایده‌ای را مطرح کرده‌اند که در صورت وقوع می‌تواند ورژن دوم اتفاق سال ۹۲ برای اصلاحات باشد. انتخاب علی لاریجانی به‌عنوان گزینه نهایی در انتخابات ۱۴۰۰ و اتفاق نظر حول وی به‌عنوان کسی که روزی در میانه راست سنتی قرار گرفته، ولی به واسطه نزدیکی و همکاری با دولت روحانی و بعضا اصلاح طلبان مجلس او را از پایگاه سیاسی سابق جدا کرده است، می‌تواند دومین ائتلاف اصلاح طلبان با راس غیراصلاح طلب باشد.

همراهی علی لاریجانی با اصلاح طلبان و دولت در پنج سال گذشته -از ماجرای برجام گرفته تا مناقشه برانگیزترین وقایع روزهای اخیر یعنی CFT- می‌تواند یک تفاهم برد- برد برای اصلاح طلبان باشد؛ تفاهمی که البته ممکن است اصلاحات را از بی‌سری و لاریجانی را از فقدان بدنه اجتماعی نجات دهد، اما با توجه به شرایط اقتصادی و سیاسی این روزها معلوم نیست بتواند حداقلی ترین موفقیت‌ها را در جامعه و افکار عمومی به دست بیاورد.

اخبار

تلاش افشانی

برای ماندن در بهشت؟

محمدعلی افشانی روز گذشته در حاشیه اعزام کارگران شهرداری تهران برای پیاده‌روی اربعین، در جمع خبرنگاران با اشاره به دیدار پرحاشیه اخیرش با رئیس مجلس گفته است که شنبه همین هفته با آقای لاریجانی رئیس مجلس تماس گرفتم و یک موضوع کاری را مطرح کردم؛ موضوع بنده هیچ ربطی با موضوعی که در ذهن آقایان است، نداشت. افشانی با تصویب قانون منع به کارگیری بازنستگان در مجلس، بازنستشه شناخته شده و در آستانه ترک شهرداری تهران است. علی لاریجانی هم ۷ شهریور بود که تلویحا اعلام کرد شهرداران هم شامل این قانون هستند. کنار هم قرار گرفتن این موارد این شائبه را به وجود آورده است که افشانی ضمن لابی با رئیس مجلس درصدد باقی ماندن در شهرداری است.

پاسخ دندان شکن

برای ربایندگان میرجاوه

سردار محمدعلی جعفری روز گذشته در گفت‌وگو با صداوسیمما در تشریح ماجرای ربوده شدن سربازان در مرز میرجاوه گفته است هر بار که تلاش کرده‌اند با درگیری یک پایگاه و برجگی را بگیرند، نتوانسته‌اند و تنها راهی که داشتند این بوده که بر یک نفر نفوذ کرده و یکی از نیروهای آنجا را عوامل خودشان کنند، سپس احتمالا مجبور شده‌اند نیروهای رزمنده و مدافع پاسگاه و برجک ما را «بی‌هوش» کنند و سپس از آن، آنها را بریابند، فرمانده کل سپاه همچنین افزود آنها که مطمئن بودند تا زمانی که رزمندگان مان و مدافعان ما «هوشیار» باشند، نمی‌توانند به هدف خود برسند، با این ترغند این کار را انجام دادند. در واقع این عمل، هنر نیست و آن‌شاءالله با پاسخ سخت و دندان شکن ما روبه‌رو می‌شوند. دوشنبه‌شب یک گروه تروریستی، تعدادی از نیروهای هنگ مرزی را ربود که هنوز از نحوه ربوده شدن و سرنوشت آنان اطلاعی در دست نیست.

انتخابات شورای مرکزی رهپویان برگزار خواهد شد

مالک شریعتی، سخنگوی جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان گفته است از صبح امروز کنگره انتخابات شورای مرکزی این حزب آغاز می‌شود و نتایج آن هم اعلام می‌شود. بر همین اساس ۲۵ نفر شورای مرکزی، پنج نفر علی‌البدل، سه نفر بازرس و دو نفر بازرس علی‌البدل انتخاب می‌شوند.

وی درباره نحوه اجرای برنامه گفت که بخش اول کنگره با سخنرانی سروری دبیرکل جمعیت، محمدحسن رحیمیان تولیت مسجد مقدس جمکران و رئیس شورای مرکزی جمنا و محسن رضایی دبیر مجمع تشخیص مصلحت نظام در ساعت ۱۱ پایان می‌یابد.

گفتنی است کنگره جمعیت رهپویان انقلاب اسلامی پنجشنبه ۲۶مهر از ساعت ۹ صبح در تالار تفاهم، واقع در خیابان کیکانیان برگزار می‌شود و اولین جلسه شورای مرکزی این حزب بعد از تأیید نتایج انتخابات آن توسط وزارت کشور تشکیل خواهد شد.

فرهیختگان | اواخر سال ۹۱ و اوایل ۹۲ که اصلاح طلبان به دنبال راهی برای حضور در قدرت بعد از رکود چهارساله بودند، شاید هرگز گمان نمی‌کردند با همه آن هماهوی سیاسی - انتخاباتی سال ۹۲، با حمایت از حسن روحانی و چسبیدن به جریانی که هیچ هویت گفتمانی برای خود قائل نبود و نیست و در واقع میانه اصلاح طلبی و اصولگرایی قرار داشته و دارد، به جای ورود به قدرت و حضور در متن فضای سیاسی کشور، از رکود مطلق به حاشیه سیاست منتقل شوند و بدون آنکه بهره مدنظر خود را ببرند، تنها حامی دولتی بشوند که هم ناکارآمد است و هم مشورت‌ناپذیر. البته نباید از این واقعیت به سادگی عبور کرد که فعالان موثر در این جریان سیاسی تحلیل‌هایی نزدیک به آینده کنونی دولت روحانی را در سال ۹۶ و پس از نمایان شدن نتایج یک دوره کاری پیش‌بینی می‌کردند، اما به قول خودشان راهی جز حمایت از حسن روحانی و دولت وی نداشتند و مجبور بودند همان کورسوی امید خود را حفظ کنند. روز گذشته وقتی عباس عیدی در گفت‌وگو با یکی از خبرنگاری‌ها از انسداد سیاسی سخن گفت و با قاطعیت متذکر شد که اصلاح طلبان امروز هم مجبور هستند از دولت روحانی و بقای آن حمایت کنند، چرا که اگر اکنون انتخاباتی در کشور برگزار شود، آنها هیچ گزینه‌ای برای معرفی به جامعه نخواهند داشت، علاوه‌بر اینکه در نگاه خیلی‌هک تحلیل واقع‌بینانه‌و البته به‌روز شده‌ای را ارائه داده بود، حداقل دو نکته را به خوبی برای اذهان عمومی بازگو می‌کرد؛ اول اینکه اصلاح طلبان نتوانسته‌اند از همراهی با دولت روحانی بهره‌ای ببرند و به نوعی خود را بازسازی و آماده بازگشت به قدرت کنند و دوم اینکه از میان همه گزینه‌ها و تمام بضاعت اصلاحات کسی نیست که بتواند شرایطی را که دولت

حسن روحانی برای کشور فراهم آورده، مدیریت کند.

الف- در جریان انتخابات ۹۲ نظرسنجی‌ها به اندازه کافی گویای این بود که محمدرضا عارف از کم‌ترین محبوبیت و پایگاه رای برخوردار است. اجبار او به کناره‌گیری از انتخابات بود که باعث شد رای حداقلی وی به سید حسن روحانی بریزد و روحانی نهایتا بتواند این رای را به سیر صعودی بکشاند و در انتخابات به پیروزی برسد. در انتخابات ۹۴ که محمدرضا عارف توانست به مجلس شورای اسلامی راه یابد و رئیس فراکسیون امید شود، عده‌ای بیان کردند که مسیر همواری برای معاون اول دولت خاتمی و رئیس شورای سیاستگذاری اصلاح طلبان فراهم آمده تا پس از کسب کرسی ریاست مجلس یک فرد تمام اصلاح طلب بتواند پس از سیدمحمد خاتمی بار دیگر پاسطور را تصرف کند. این تصور اما آنچنان پایدار نماند، چرا که در همان بدو امر عارف در مقابل لابی لاریجانی با هواداران روحانی دوام

گفت‌وگو

عضو شورای عالی سیاستگذاری اصلاح طلبان در گفت‌وگو با «فرهیختگان»:

عملکرد روحانی موجب بی‌اعتمادی به اصلاح طلبان شده

دیگر نباید از کاندیداهای حداقلی حمایت کنیم ■ عارف کاندیدای اصلاح طلبان نبود ■ مردم دیگر اعتمادی به روحانی ندارند

فرهیختگان | شدت گرفتن نارضایتی‌ها از عملکرد دولت این روزها تنها به پای روحانی و مردان دولتش نوشته نمی‌شود و تبعات آن حامیان اصلاح طلب دولت روحانی را هم دربر می‌گیرد؛ این گزاره‌ای است که درباره آن تقریبا نوعی اتفاق نظر میان ناظران وجود دارد و آن‌طور که گفته می‌شود، می‌تواند جریان اصلاح طلب را در انتخابات‌های آتی حساسی با در دسر مواجه کند. در این باره با علی صوفی، عضو شورای عالی سیاستگذاری اصلاح طلبان به گفت‌وگو نشستیم و تحلیلش را درباره تأثیر کارنامه دولت بر بدنه اجتماعی جریان اصلاحات و پیشنهادات او برای چگونگی مواجهه با این وضعیت جویا شدیم.

با توجه به بالا گرفتن انتقادات در جامعه نسبت به عملکرد دولت و افت محبوبیت رئیس جمهور، به اعتقاد شما تأثیر این عملکرد و نارضایتی متعاقب آن در بدنه اجتماعی جریان اصلاحات چگونه خواهد بود؟

نارضایتی‌های اجتماعی کنونی تا حد زیادی به عدم ارتباط دولت با مردم برمی‌گردد. هم اکنون در حد توهمین آمیزی به مردم بی‌توجهی می‌شود. به بیان دقیق‌تر، دولت‌مردان به هیچ وجه خود را در مقابل مردم مسئول و پاسخگو نمی‌دانند. در واقع ضعف عملکردی دولت وجود دارد و عدم ارتباط با جامعه هم به آن اضافه می‌شود و در این میان تشدید بحران‌ها و فشارهای خارجی و سیاستگذاری‌های غلط و پنهانی و... نیز مزید بر علت می‌شود.

آقای روحانی اخیرا در جمع دانشجویان اعتراف کرد و گفت ما خود، تصمیم گرفتیم قیمت ارز را گران کنیم. من به غلط یا درست بودن این تصمیم کاری ندارم. ممکن است در مقطعی این تصمیم درست باشد، ولی این گونه تصمیمات باید با مردم در میان گذاشته شود.

آقای روحانی که قائل به رفرا ندوم است، می‌توانست فرضا این موضوع را به رفرا ندوم بگذارد. یا آنکه به‌طور واقعی جامعه را توجیه کند که به این دلایل قیمت ارز نز نباید چنین باشد و ما تصمیم داریم قیمت ارز را بالا ببریم و این افزایش، تبعاتی از جمله گران شدن قیمت‌ها و ایجاد شوک اقتصادی در معیشت مردم را دارد و آن موقع بررسی شود که با چنین اوصافی آیا مردم راضی هستند یا خیر؟ آقای روحانی به اندازه‌ای نسبت به مردم بی‌اعتنا است که حتی حاضر نشد قبل از چنین تصمیمی آن را با مردم در میان بگذارد. او با اقتصاددان‌ها مشورت نکرد و حتی از تبعات این تصمیم برای مردم نگفت. دولت هم سیاست‌های حمایتی را برای مردم تعریف نکرد و به مردم آزمشی نداد که بتواند این وضع را کنترل کند. آقای روحانی البته در مجلس و صداوسیما این وضعیت را

سیاسی دیگر داشته باشند.

ولی برای اصلاحات این‌طور نیست. اصلاح طلبان از آقای روحانی حمایت کردند. آنها باید در سیاست‌های خود تجدینظر کنند. از سال ۹۲ تا الان به دلیل معذرت‌هایی که از سوی شورای نگهبان برای اصلاح طلبان ایجاد شد، باعث می‌شود آقای روحانی طبعاً نتواند موفق عمل کند و همان‌طور که آقای روحانی هر روز از مردم فاصله می‌گیرد، مردم هم از آقای روحانی فاصله می‌گیرند.

آقای روحانی برای تشکیل ستاد انتخابات نیاز به وجود عناصری داشت که بتوانند با اصلاح طلبان ارتباط برقرار کنند، لذا ایشان عناصری را که تأثیر منفی بر نگاه اصلاح طلبان می‌گذاشت، به حاشیه برد، ولی بعد از پیروزی او برعکس عمل کرد. در واقع همان عناصری که موجب ایجاد نگرانی در اصلاح طلبان می‌شدند و هیچ پذیرشی نسبت به آنها وجود نداشت، در حساس‌ترین بخش‌های دولت به کار گرفته شدند. این موضوع هم یکی از بزرگ‌ترین ضعف‌های آقای روحانی است.

بسیاری از مردم به واسطه حمایت اصلاح طلبان از روحانی به اواری دادند. با این عملکرد و شرایطی که ایجاد شده، فکر می‌کنید این وضعیت در کنش‌های سیاسی جریان اصلاحات تأثیر گذار است؟

قطعا روی اعتماد مردم اثر گذاشته است. نسبت به آقای روحانی کاملا مشخص است که مردم دیگر اعتمادی به ایشان ندارند. البته این برای آقای روحانی اصلا مهم نیست، چون ایشان دیگر نمی‌تواند کاندیدا شود و خودشان هم می‌دانند جریانی نیستند که بخواهند در عرصه سیاسی انتخابات سال آینده رقابت با جریانات

این بود که به واسطه حضور او، رفته‌رفته جای پای خود را در حاکمیت محکم‌تر کنند. ماحصل حضور هشت‌ساله آقای روحانی چه بوده؟ فرمایش شما به منزله آن است که نتیجه کنش سیاسی این جریان در هشت سال گذشته این‌شده که نسبت به قبل عقب‌گرد کنند و کلا از انتخابات کناره بگیرند؟

نتیجه مشخص است. نتیجه را شما می‌بینید. مجلس

ضعیف، فراکسیون ضعیف و یک دولت ضعیف که

هیچ گونه احساس مسئولیتی در قبال رایی که از مردم

گرفته‌ندارد و در مقابل حمایتی که از او شده، از کسانی

استفاده می‌کند که به آبرو و اعتبار اصلاح طلبان لطمه

می‌زنند؛ کسانی که بسیار خوشحال خواهند شد اگر

جایگاهی که اصلاح طلبان داشتند را از دست بدهند تا

بتوانند با معامله با طرف مقابل به بقای خود ادامه دهند.

آقای عباس عیدی هم اخیرا مصاحبه‌ای کردند و گفتند اگر همین امروز بخواهد انتخاباتی برگزار شود، با مجموع اقتضانات کنونی، اصلاح طلبان گزینه‌ای ندارند. چقدر با این نگاه موافقت؟

بله. من هم این گفته‌ها را تایید می‌کنم. ممکن است گزینه‌ای وجود داشته باشد، ولی کاندیدایی که مورد تأیید شورای نگهبان باشد، وجود ندارد.

چه بخش از شرایط موجود را به شورای نگهبان نسبت می‌دهید و چه میزان را ناشی از انتخابی که در سال ۹۲ صورت گرفت، می‌دانید؟

طبیعتا همه چیز به شورای نگهبان برنمی‌گردد.

چرا همان موقع از آقای عارف به‌عنوان گزینه اصلی اصلاح طلبان حمایت نشد؟

آقای عارف به‌عنوان گزینه اصلی اصلاحات نبوده است.

ولی اصلاح طلب‌تر از آقای روحانی به نظر می‌رسند.

بله. ولی هیچ وقت خواسته نشد که ایشان به‌عنوان کاندیدای اصلاح طلبان وارد صحنه شوند. ایشان اصلاح طلب هستند و معاون اول رئیس جمهور بودند، ولی اصلاح طلبان در انتخابات ۹۲ کاندیدایی ارائه نکردند و بین دو کاندیدای موجود برای جلوگیری از پیروزی تندروها روحانی را برگزیدند.

چرا از همین زاویه از آقای عارف حمایت نشد؟

در آن زمان کمیته‌ای تشکیل دادند و نظرسنجی شد و براساس آن به این نتیجه رسیدند که از آقای روحانی حمایت کنند. در حقیقت رأی روحانی از عارف بالاتر بود و در نهایت از روحانی حمایت به عمل آمد.